

„Sveiks, svietai margs!“

Kristijonas Donelaitis. Metai.

Aiškinamasis raštas

Kiekvienos valstybės pats didžiausias turtas yra jos žmonės ir jos žemė.

Ant tos žemės užaugintos gėrybės, bei sukurti produktai tampa tos valstybės vertybėmis, kurios reprezentuoja tos šalies žmonių sugebėjimus, darbštumą ir išradingumą.

Žmoniu mokejimas teisingai panaudoti žeme ir jos resursus tai valstybės gyvybiškumo garantas.

Nuo seniausių laikų Lietuvos žemė maitino jos gyventojus, o gyventojai ją tausoję, saugojo ir gynė.

Žemė be kurios negali būti jokio derliaus - tai mūsų paviljono architektūrinės idejos leitmotyvas, švari žemė – švarūs produktai.

Paviljonas horizontaliai padalintas į dvi dalis, tai tarsi žemės pjūvis, horizonto linija, riba tarp matomo, skaidraus, apčiuopiamo ir paslėpto, ne visiems žinomo, bet ęsamo nuo seniausių laikų. Tai du skirtingi „pasauliai“ savo charakteriu, paviršiumi ir turiniu.

Lankytojas pradžioje patenka į „gatvės“ lygio erdvę, kurios išorinis paviršius tai grubus ir autentiškas metalas „suvarpytas“ tūkstančiais mažyčių tarsi išdegtų ar peršautų skylučių, tačiau vakare šios mikro kiaurymės sukuria šviečiantį modernų piešinį, kuris tampa viso fasado idėjos sudėtine dalimi. Viduje ši erdvė šiek tiek enigmatiška, šviesos šaltiniai būtų šviečiantys stendai, interaktyvinės instaliacijos kur informacija būtų pristatoma panaudojant skaitmenines ir mobiliąsias technologijas, monitoriai, informatiniai terminalai. Ši erdvė reprezentuotų Lietuvos aukštųjų technologijų pasiekimus. Ši parodos dalis turetų nustebinti lankytojus, kadangi ekspozicija būtų turtinga ir ne visiems žinoma, jog Lietuva turi gerai išvystytą lazeriu ir biochemijos pramonę, bei drąsiai investuoja į aukštasias technologijas, ši salė reprezentuotų Lietuvos perspektyvas ir ambicijas dirbti pirmose naujų technologijų fronto linijose.

Antroji ir didžioji ekspozicijos salė yra antrame paviljono aukšte į kurią iš pirmosios salės palaiptams pakylame plačiais laiptais tarsi iš tamsos į šviesą. Prie įėjimo numatytas liftas-platforma neįgaliesiems lankytojams.

Antroji salė, tai absoliučiai kitokia nuotaika, skaidri, „permatoma“, šveisi ir atvira, tai Lietuvos laukai, tai Lietuvos sodai, tai Lietuvos kiemas pilnas gurmanams skirtų gėrybių, tai Lietuvos maisto produktų pramonės ekspozicija. Šioje salėje lankytojai suras tai kuo Lietuva gali pamaitinti planetą, ką įdomaus gali pasiūlyti paragauti ir pademonstruoti kaip tai užauginta ir pagaminta. Lankytojai turetų pasijausti tarsi viduryje javų lauko, apsupti unikalios meno instaliacijos vaizduojančios svyruojančius javus.

Javai tai duona - tai esminis ir pirminis maisto simbolis visuose pasaulio kraštuose. Instaliacija būtų sukurta garsaus lietuvių menininko iš daugybės mažyčių vynukų (gal būt iš trijų milijonų) „įsmeigtų“ į išorinę metalinio tinklo paviljono sieną. Šis perforuotas sluoksnis taip pat tarnautų kaip barjeras sumažinti saulės kaitrą. Pati meninė instaliacija daugiapasmė, tai didelis piešinys surinktas iš mažyčių elementų, tarsi skaitmeninių pikselių, o tie pikseliai yra mažyčiai aliuminio vynukai su dviem labai skirtingom pusėm, iš lauko pusės plokščioji jų dalis įdomiai žaistų vasaros saulės šviesoje, o vidinė dalis pailga ir smaili, žiurint iš vidaus formuotų dviejų dimensijų šešėlių ir simbolizuotų „antrąją medalio pusę“, kuri ne visada yra tokia pati blizganti. Visas šis piešinys „nupieštas“ ant trijų skaidriojo tūrio sienų dienos metu turetų atrodyti vienaip, vakaro metu kai šviesa sklis iš vidaus - radikaliai kitaip. Paviljono „spalva“ ir nuotaika keistūsi priklausomai nuo dienos ir vakaro, nuo atsispindinčio saulėto arba apsiniaukusio dangaus. Plonos ir grakščios kolonos bus laisvai išdėliotos atviroje erdvėje tarp jų bus sudėlioti organiškų formų ekspozicijos stalai ant kurių sudėti įvairūs produktai. Mes siūlytume visus duonos gaminius, kadangi Lietuvos duona garsėja savo unikaliu skoniu, balto varškės sūrio gaminiai, rūkytos mėsos gaminiai ir medus. Taip

pat siūlome restorano zonoje, kuri randasi šiaurinėje pusėje įrengti nedidelį alaus bravorą ir pasiūlyti lankytojams paragauti puikaus Lietuviško alaus kas būtų labai pageidautina nepaprastai karštomis Milano vasaros dienomis ir vakarais.

Ant šiaurinės vidinės sienos siūlome įrengti didelį 5 ant 12 metrų ekraną ant kurio būtų projektuojami Lietuvos vaizdai arba nuolatos rodomi filmai apie Lietuvą, jos gamtą, žmones, tradicijas bei maisto paruošimą. Projektuojami vaizdai būtų matomi ne tik viduje, bet ir einant pagrindine Expo gatve. Žinant, kad vasaros metu Milano saulė ypač karšta mes siūlome įrengti dar vieną vidinės erdvės elementą, kuris ne tik leistų sutaupyti energiją, ne tik sukurtų labai įdomų šešėlių žaidimą, bet ir representuotų Lietuvos tekstilės – lino gaminius, tai būtų lininės užuolaidos per visą sienų aukštį. Bendras šios salės spalvinis koloritas turetų būti iš autentiškų, natūralių spalvų, su žaliais, gyvais žalumos akcentais. Naturalaus šviesaus, beveik balto medžio grindys, mediniai gal būt iš vytelių pinti ekspozicijos stalai.

Pirmo aukšto lygyje suprojektuota daugiafunkcinė 100 kv.m. salė, taip, kad esant poreikiui ją būtų galima „padidinti“ atidarant pertvaras į abi puses, į vidinę paviljono erdvę taip pat ir į išorinę erdvę, į nedidelią aikštelę prieš pagrindinį paviljono fasadą. Tokiu būdu būtų galima surengti nedidelius koncertus, spektaklius, mūges ir kitokius renginius, kurie atkreiptų pagrindine Expo gatve judančių lankytojų dėmesį ir pakviestų užėiti į vidų, paragauti, pabendrauti, pažinti ir „pabūti“ Lietuvoje. Taip pat pirmo aukšto lygyje numatytas susitikimų kambarys ypatingiems svečiams, deryboms, pokalbiams.

Visos pagalbinės ir administracinės patalpos numatytos šiaurinėje paviljono dalyje su vidaus laiptais ir liftu, bei atskiru įėjimu.

Pusmetį veikianti ekspozicija ir ją talpinantis paviljonas tarsi laikina meno akcija – instaliacija turinti efemerškumo, nerealumo savybę, tai teminis meno kūrinys tiek vizualiai, tiek daiktiškai skatinantis smalsumą ir optimistišką pažinimo nuotaiką.

Pasauliniu parodų paviljonų prigimtis yra jų laikinumas, tai objektas skirtas „šventei“ po kurios jo likimas, panašus į Kalėdinės eglutės. Kad nekartoti praeities klaidų, mes skyrėme daug dėmesio tam, kad mūsų siūlomo paviljono neištiktų tokia lemtis.

Parodai pasibaigus, paviljonas nepraranda savo vertės jis gali būti demontuotas ir perkeltas į bet kurią kitą vietą, o jo fasadų skaidrioji dalis gali atgimti naujai, su nauju piešiniu ir nauja interpretacija, tai gyva, pastoviai besikeičianti instaliacija. Mūsų siūlomo paviljono struktūra susideda iš atskirų surenkamų elementų, kurie gali būti pagaminti Lietuvoje, atgabenti į Milaną ir čia surinkti, o pasibaigus parodai tokiu pačiu būdu sugryžti į Lietuvą.

Planinė ir tūrinė paviljono struktūra maksimaliai racionali ir ekonomiška, mes nenorime skaidyti ir smulkinti mums duotos „erdvės“, mes siūlome daugiau dėmesio skirti medžiagų kokybei, bendrai paviljono masei ir kuo racionaliau bei efektyviau išnaudoti Lietuvai skirtą plotą.

Paviljono architektūra lakoniška, nors ir daugiasluoksnė, tvirto archajiško pagrindo ir skaidraus „kūno“ kontrastas – derinys, kuriuos sujungia meninė instaliacija turi patraukti parodos lankytojų dėmesį, juos sudominti ir „priversti“ prieiti arčiau ir pažiūreti klausiant, - o vis dėlto iš ko tai padaryta? Priejus arčiau atsivertų vidinės pirmo aukšto erdvės ir laiptai į antrą aukštą, taip pat lankytojus pasitiktų draugiškai nusiteikę paviljoną aptarnaujantys žmonės, gal būt muzika, vaisių stalas ir visa kita ką Lietuva gali pasiūlyti pasauliui. Maža valstybė negali nustebinti kažkuo gigantišku, maža valstybė gali sudominti savo išradingumu, kokybe ir unikalumu.

Mūsų tikslas parodyti Lietuvą kaip modernią, bebaimę, linksmą, atvirą ir išradingą valstybę, kur yra vertinamos praeities tradicijos ir istorija, ir drąsiai žiūrima į ateitį. Būti maža valstybe tai ne kliūtis - tai privilegija ir išskirtinumas, tai įrodymas tvirtumo. Mūsų ateitis tai mūsų pačių norai, sumanymai ir tikslai.

Siūlomas Lietuvos paviljono logotipas sukurtas pasitelkinat istorinių Baltų simbolių geometriją ir aiškumą, Lietuvos vėliavos spalvas, žasmingą, dinamišką, elementų piešinį, kuris tarsi margaspalvių lapų ar grūdų juosta sujungia žodį LITHUANIA su žodžiais Milano Expo 2015.

L I T H U A N I A
E X P O M I L A N O 2 0 1 5

